

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI ÉS GAZDASÁGI KÉPES HETILAP A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . . . 2 frt.
Félévre . . . . . 1 „

Felelős szerkesztő:
ZSITVAY NÁNDOR.

Egyes szám ára 6 krajczár.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST (Köztelek).

Az agráriusok vezére.

Mindenkor voltak hazánknak olyan nemeslelkű főurai, akik azt tartották, hogy születésük kiváltságos előnyeivel s nagy vagyonukkal egyszersmind nagy hazafias kötelességeket is örökölték és e kötelességek buzgó teljesítése által közéletünknek valóságos apostolaivá váltak.

Egyike annak a törzsgyökeres magyar főuri családnak, melyben a hazafias kötelességek átérzése ugyszólván szent örökségképpen ivadékról-ivadékra száll át: a gróf Károlyi család; és aki ma e család hagyományos erényeit, nevének nagy multjához méltóan személyesíti meg, a ki nemcsak a rang tekintélyében, de a munkálkodás terén is az elsők között van: ez gróf Károlyi Sándor.

Bemutatjuk a nemes grófot olvasóinknak, mint aki a közelesen lezajlott nemzetközi meg országos kongresszusokon a magyar gazdák vezére gyanánt tűnt ki és a ki különösen a magyar kisgazdák érdekeit mindig szívében viseli, ügyükért mindenkor vezérként harczol.

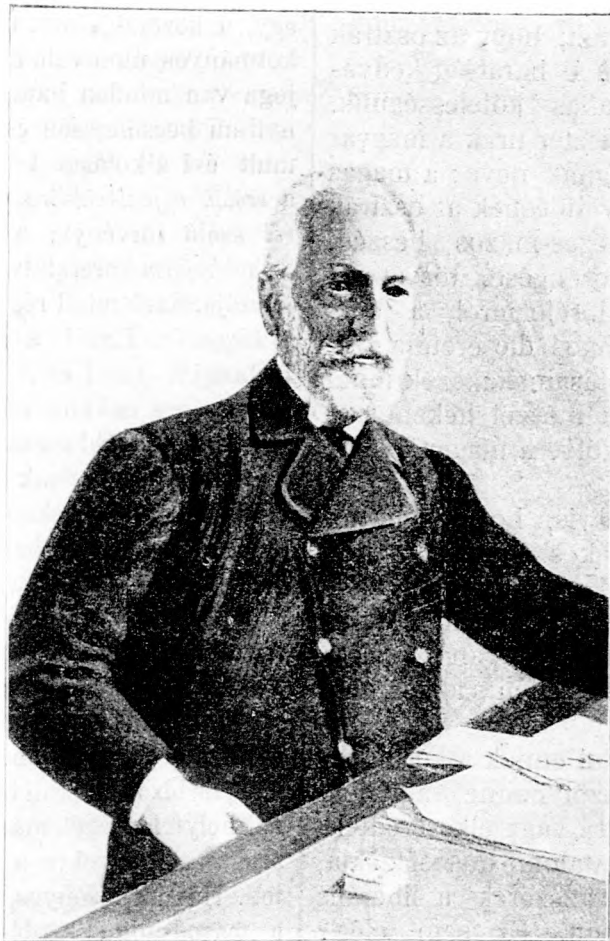
Gróf Károlyi Sándor született 1831-ben. A szabadságharcot Klapka oldalánál küzdötte végig s a fegyverletétel szomorú napjai után, amint fegyveres kézzel a végzet ellen küzdeni többé nem lehetett, a békés munkálkodás terén igyekezett hazájának javára valóni. Kiváló képességeit közgazdaságunk tanulmá-

nyozására szentelte. Mint jeles nemzetgazda mihamar feltűnt különösen az országos magyar gazdasági egyesületben kifejtett tevékenysége révén, amely egyesületnek eleitől kezdve valóban lelke volt. Felismervén azt, hogy a magyar gazdák csak akkor

boldogulhatnak, ha egyesülnek, szövetkeznek saját érdekükben, szóval és tettben igazi apostola volt a szövetkezés eszméjének s az országban a kisgazdák érdekeit szolgáló hitelszövetkezetek az ő védszárnyai alakultak meg. Ő az elnöke a magyar gazdák országos szövetségének s nemes lelkének minden melegével pártolja a gazdák törekvéseit. Életét szakadatlan tevékenység között tölti, pedig erre bizony ninesen rászorulva, hisz dus anyagi javait a legnagyobb nyugalomban és kényelemben is élvezhetné.

De a nemes grófnak mai napig megőrzött rugékonysága s tettereje nem ismeri a nyugalmat s nem ismeri a fáradságot sem. A legelső mindig, a ki megjelen ott, a hol dolgozni kell és a legutolsónak távozik onnan,

a hol segítségére volt szükség. Tevékeny élete méltó példa gyanánt állitható oda, hogy milyennek kell lenni annak a magyar főurnak, a ki nagy és szép hivatását valóban átérzi. Adja Isten, hogy hazánk sohase fogyjon ki ilyen nemes főurakból, az agráriusok ősz vezérét pedig tartsa meg még igen sokáig közügyeink javára!

Gróf Károlyi Sándor.

Válasszatok!

Az egész ország nyitott fülekkel figyelte az október 18-iki eseményeket. Ezt a napot választotta ki *Bánffy* Dezső miniszterelnök arra, hogy választói előtt megnyilatkozzék s ugyanekkor mondotta el programbeszédét három más miniszter és a kormánypártnak több főkolomposa. Feszült várakozással lestük, hogy micsoda szavuk van ezeknek az uraknak a nemzethez? Mondhatnak-e olyat, a mi egy csepp bizalmat, egy szikra lelkesedést is ébreszthetne bennünk? Képmutató komédiát fognak-e bemutatni vagy lesz-e elég bátorságuk nyíltan a szemé közé vágni a nemzetnek, hogy céljuk csupán hatalmuk megszilárdítása, osztrák kegyhajhászat árán, magas kvóta árán, a magyar nép filléreiből oda dobandó milliók árán. Mert ez most a legelső kérdés, mindenki tudja, hogy lesz-e magas kvóta vagy sem, úgy dől-e el a kiegyezés, ahogy Bécs akarja, vagy ahogy a mi érdekeinknek megfelelő?

Hát megtudtuk, hogy a kormány férfainak volt ahhoz bátorságuk, hogy a céljukat nyilvánvalóvá tegyék; meghallottuk azt, hogy az osztrák barátságra szükségünk van s e barátság kedvéért áldozatokat hozni hazafias kötelességünk. Hazafiságra tanították a miniszter urak a magyar nemzetet s ennek a hazafiságnak neve: a magas kvóta, elszenvedése a megrövidülésnek az osztrák érdekekkel szemben. A mézes-mázos beszéd, aranyos ígéreteknek talmi csengése, törvények emlegetése a filloxeráról, adóreformról, a közigazgatás államosításáról, szagos dicsérete a szabadelvű rendszer fényes alkotásainak: ezek mind csak olyanok voltak, mint a mézzel bekent szalag, a melynek végére van kötve a magas kvóta: nyeld le jó magyarom.

Halottunk beszélni arról is, hogy a mezőgazdák válságban szenvednek s a kisipar a tönk szélén van s a miniszter urak és hü alattvalóik kegyesen megvigasztaltak, hogy ez nem csak az ő bajuk, mert baja mindenkinek van; csak a kvótát szavazd meg édes nemzetem s akkor nem lesz többé semmi baj.

Le akarod-e tenni sorsodat ennek a kormánynak a kezébe vagy sem, bizol benne vagy nem bizol, fellelkessedtél-e szavaira vagy elkeseredtél? az mindegy! Ott van a hatalom husosfazékja, ott vannak az ezerek és százezerek a liberális rendszer kortes-szolgálatában. Ez sem elég? Akkor előveszszük a csendörök szuronyait és *Bánffynak* mégis győznie kell.

És most válassz hát magyar nemzetem a meggyőződésed, vagyoni megóvásod, polgári szabadságod, állami önérzeted nevében küzdő ellenzéki tábor vagy a liberális rendszer között, melynek tehetetlenségéről a törpe alkotások, politikai balsikerek, erőszakoskodásáról pedig a választó polgárok kiontott vércseppei beszélnek.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Választási mozgalmak.

Meleg napja volt a képviselőjelölteknek e hó 18-án. Száz meg száz programbeszéd hangzott el e napon az ország minden részében s megnyilatkozott négy miniszter- és két államtitkár-képviselőjelölt is.

Bánffy Dezső miniszterelnök *Szilágy-Somlyón* tartott programbeszédjében az *egyházpolitikai törvényekről* szólva, kijelenti, hogy elítéli mindazoknak törekvését, a kik ezt a kérdést újból felelevenítik és élesen elítéli azokat, a kik a *revízió* jeligéje alatt a felekezeti békét megzavarni akarják. Annyiban igazat adunk a miniszterelnök nyilatkozatának, hogy meglévő törvények ellen izgatni s e réven belső viszályokat támasztani nem hazafias dolog, de az *alkotmányos joggyakorlat szempontjából* fontos, hogy elismerjük annak a törekvésnek jogosultságát, a mely egy, a közérzetnek nem megfelelő törvénynek alkotmányos uton való megváltoztatását célozza. Erre joga van minden hazafiúnak; tessék küzdeni ellene nyíltan becsületesen és alkotmányosan. A parlament mult évi alkotásai közül kiemeli a miniszterelnök a *szőlők újjáalkotására* vonatkozó s a *valuta rendezéséről* szóló törvényt; a *közigazgatás államosítását* és az *adóreform keresztülvitelét* a közel jövő feladatának mondja. Ezek mind régi mézeskalácsok. De most jön a *kiegyezés*. Ennél a kérdésnél *Bánffy* már szokott *furfangját* veszi elő. Azt mondja, hogy az osztrák szövetségre nekünk szükségünk van, tehát a barátság kedvéért áldozatot is kell hozni. Azután kijelenti, hogy az osztrák részről alaptalan és indokolatlan kvótaköveteléseknek eleget tenni nem lehet. Tehát egyfelől a hasznos barát, másfelől a kapzsi szomszéd, de hogy a jó barátság kedvéért hogy alkuszunk meg a kapzsiságával, arról a miniszterelnök nem szólt. Az utolsó, döntő szó elől elbujt a róka a lyukjába. Tessék megkeresni. *Jászberényben Erdély Sándor* igazságügyi miniszter, *Apponyi Albert* gróf ellenjelöltje, mondta el programbeszédét. *Elismeri Apponyi* érdekeit, de bizonyítgatni igyekezik az *Apponyi politikájának helytelenségét*, másodrangú kérdéseknek mondván azokat, a melyekre a nemzeti párt követeléseit fekteti. Hát az bizonyos, hogy jó volna eldugni azokat a „másodrangú“ kérdéseket, nehogy a miniszter urak eltaláljanak bennük botlani. Hivatkozik az államháztartás egyensúlyára, mint a liberális rendszer sikerére; azt mondja, hogy nincs nálunk *korruptió*, a *gazdasági válság*, a *kisipar elnyomtatása* s a *nagybirtok uralma* nem magyar baj, hanem világбай. No, akkor hát minden jól van, esőkoljuk a kezeit. Megígéri végre a *közigazgatás reformálását* s a *kvóta felől* a kormány részéről megszokott, se hideg, se meleg nyilatkozatot tesz. Körülbelül ugyanezeket mondotta el a másik két

miniszter-képviselőjelölt is, **Wlassics Gyula** vallás- és közoktatásügyi miniszter **Csáktornyán** és **Lukács László** pénzügyminiszter **Egerben**.

A négy miniszter közül csak az Erdély megválasztása kérdéses Jászberényben; a többi biztos, minthogy a politikai elv szép, de a miniszter-képviselő hasznos.

Budapest székes főváros III. kerületében **Vörös László** kereskedelmi, **Baján Plósz Sándor** igazságügyi államtitkár, **Aradon** pedig **Hieronimi** volt belügyminiszter dicsőítették a liberális rendszer alkotásait. A főváros IX. kerületében **Tolnay Lajos** ismert kormánypárti beszélt, a ki szintén avval vigasztalta választóit, hogy a *mezőgazdasági válság* nem különleges baj, mert az egész piac nehézséggel küzd. Mig a kormány főmatadorjai így fáradoznak az öndicséret zengedezésében, az ellenzék sem pihen. **Ujvidéken** **Ugron Gábor** mondott programbeszédet. Kívánja, hogy hagyjunk fel a mai *osztrák politikával*, mert ma Magyarország Bécsnek csak helytartósága. Sürgeti az általános *szavazati jogot* s az egyházi ügyeknél az összes *egyházak autonómiáját*.

Keszthelyen **Hentaller Lajos**, **Debreczenben** **Thaly Kálmán** Kossuth-párti jelöltek, **Miskolczon** **Hermann Ottó** és **Mocsáry Lajos** függetlenségi megválasztása bizonyos. **Hajdu-Szoboszlón** **Eötvös Károly** Kossuth-párti és **Polónyi Géza** Kossuth-párti heves küzdelemben vannak. A korteskedések hevében itt-ott véres összeütközések is fordultak elő. **Zselénszky Róbert** nemzeti párti jelölt választóira **Lippán** négy-szer rálöttek a pénzügyőrök. **Tordán** **Pap Zoltán** Kossuth-pártit esendőrök tartották vissza abban, hogy programbeszédjét elmondja. **Kecskeméten** **Zichy Nándor** gróf néppárti választóit alaposan eltángálták a függetlenségi fokosok. **Erdőközön** a csendőrség a nép közé lött; egy ember nyomban meghalt, tizenegyen megsebesültek. A fegyverek s szuronyok tehát most is teljesítik szolgálatukat a liberális rendszer érdekében. A gödöllői kerületben **Várady Károly** függetlenségi ellenjelöltjét **Wolfner** kormánypártit csufosan megugrasztották. **Gyöngyösön** **Visontay Soma**, **Nádudvaron** dr. **Falussy Árpád** küzdenek a 48-as zászló mellett biztos sikerrel. **Boros-Jenőn** **Wenckheim Frigyes** nemzeti pártinak fényes győzelemre van kilátása, **Mádon** pedig **Bernáth Bélát**, a Tokoly-hegyalja újja alakításának egyik lelkes bajnokát, előreláthatólag egyhangulag választják meg nemzeti párti programmal. **Temesváron** érdekes küzdelem ígérkezik **Fejérváry** miniszter és **Nikolics Fedor** kormánypárti között. **Kassán** **Beöthy Ákos** ellenzéki szigorú bírálatot tartott a kormány fölött. „Ennek a kormánynak — mondotta — talmi a politikája, lyukas a valutája, no meg **Pulszky Ágost** az istápjja. Nálunk a közigazgatás áll adóbehajtásból, ujonezállításból és korteskedésből. Ez a kormány korrupcióval tartja fenn magát s hogy ez a korrupció megbukjék, az *ellenzéki pártok egyesülése* mellett van.

Az agrárprogram diadala. A képviselői programbeszédetek szerte az egész országban a „*Magyar Gazda-*

szövetség“ által kibocsátott agrárprogram fényes diadalát hirdetik. Mig eddig a képviselői beszédetek csak szűk szavakban vagy épen nem emlékeztek meg a mezőgazdaság ügyeiről, addig most egyetlen politikai párt sem zárkozhatott el az elől, hogy a magyar gazdák helyzetének javítását célzó munkatervet részben vagy egészben a magáévá ne tegye. Még a kormánypárt is szükségesnek látta néhány sovány kijelentést tenni arra nézve, hogy a gazdák sorsát mennyire atyai szívével hordja; persze az ember szorultságból sok mindent megígér, hanem mi már csak nem kérünk többet az ő atyai gondoskodásából. A kormány ígérete mind csak olyan mézes madzag az is vékonyka, a miből éppen eleget kóstolhatunk. Nekünk nem néhány elkényszeredett ígéret, hanem az igazi agrárprogram kell, a miből egyetlen betűt sem akarunk kihagyni. És ennek a programnak nem az az igazi harcosa, a ki csak keserű gyógyszerári lapdacsként nyel le belőle valamit, hanem az, a ki ezt a programot úgy, a hogy a „*Magyar Gazdaszövetség*“ kibocsátotta, teljes egészében a magáévá teszi s nyíltan szavát adja, hogy annak megvalósítása lesz legszentebb törekvése, ha egyedül marad is.

Heti krónika.

Az orosz czár és a német császár. Miklós czár legközelebb Vilmos német császár vendége volt Wiesbadenben. Ez alkalommal a két uralkodó találkozása barátságos és szívélyes módon folyt le, Ugy a találkozás, mint a bucsuzás alkalmával ismételt megcsókolták egymást. Ebből azt magyarázzák ki, hogy a francia-orosz szövetség éle nem irányul Németország ellen, mint azt az utóbbi időben több diplomata feltette, hanem a czár az összes államokkal csakugyan jó barátságot akar fentartani.

Szerbiában ugyanesak zavaros világ van. Hir szerint a szkupstinát széjjel kergetik s az alkotmányt teljesen fel fogják függeszteni. A hadsereg Sándor királynak e tervével egyetért. Milán exkirály november elején érkezik Belgrádba, a miből azt gyanítják, hogy újabb államesin készül.

A haldokló Törökország. A szerencsétlen Törökország gyorsan siet a végfelbomlás felé. Eddig is csak az tartotta vissza a felbomlástól ezt az egykor hatalmas, most teljesen aláhanyatlott birodalmat, hogy az európai nagyhatalmak egymás miatt nem mertek hozzányulni, mert bármelyik állam tenné arra kezét, Európa mai egyensúlyát megzavarná és a többi államokat maga ellen zudítaná. Most azonban türhetetlen már a helyzet. Anglia alattomos izgatásaival minduntalan vérfürdőt rögtönöz ebben a szerencsétlen országban, másrészt pedig féltékeny vetélytársa, Oroszország keresi az alkalmat, hogy beleköthessen. A két kapzsi fővetélytárs a Boszporusz partjain néz farkasszemet és valószínű, hogy rövidesen kinyújtott kezeik Konstantinápoly kapujánál fognak találkozni egymással.

MI UJSÁG?

Podmaniczky Frigyes báró elítélve. Emlékeznek talán még rá olvasóink, hogy *Kasics* Péter, honvédelmi miniszteri tanácsos, ez év elején röpiratot adott ki, melyben kiméletlenül leleplezte, hogy *Fejérváry* honvédelmi miniszter és *Gromon* államtitkár állásukkal mennyire visszaélnek. Ezért a támadásért Podmaniczky Frigyes báró, a szabadelvű párt elnöke, nyilvánosan „brávó“-nak nevezte Kasicsot, a mi körülbelül azt jelenti, hogy orgyilkos. E kifejezésért Kasics rágalmazás, illetve becsületsértés ezimén perbe fogta, s miután a képviselőház a Podmaniczky mentelmi jogát felfüggesztette, azaz kiadta őt a bíróságnak, a bíróság most hozott ítéletet ebben az ügyben. A bíróság Podmaniczkyt becsületsértés vétsége miatt 100 forint lefizetésére ítélte. Ez bizony nem szigorú ítélet, mert mi egy urnak 100 forintot lefizetni, ha ennek fejében bárkinek becsületében szabadon gázolhat.

A szemlaci alvó. Hospitár Miklós szemlaci illetőségű legény néhány hét óta különös állapotban leledzik. A tizenhét éves, szép növésű, egészséges képű fiu e hónap 3-án elaludt s csak 5-én ébredt föl. Tizenegyedikén este ismét bágyadtnak érezte magát, elaludt s föl sem ébredt 14-ikéig. Néhány izben erőnek erejével föl akarták ébreszteni, de ilyenkor csak tagolatlan hangokat vagy összefüggéstelen szavakat hadart össze-vissza. A babonás nép természetesen csodát meg szentet lát a legényben s imádkozni járt az ágyafejéhez, a míg a hatóság közbe nem lépett. Dr. Bund Árpád szemlaci orvosnak az a véleménye, hogy a legény hisztérikus elme-zavarban szenved.

Háboruság. Az aradmegyei Odvoson két rokonsalád, *Latásék* és *Lingurárék*, évek óta viszálykodásban éltek egymással és a mikor egy *Lingurár*, a ki a viszály főokozója volt egyébként, áldozatul is esett az egymás ellen való gyűlölködésnek, a viszály még fokozódott. A napokban találkozott a két ellenséges család négy tagja és e találkozás nem mulhatott el vérontás nélkül. Mint a vérszomjas tigrisek rontottak egymásnak a háboruszkodó család tagjai s a vége az lett, hogy két *Lingurár* és egy *Latás* maradt a küzdőtéren, ahonnan félholtan viték őket haza.

A vészjelző cigány. Nagy riadalom volt a minap a Budapest felől Szegedre robogó vonat utasai között. Kis-Kőrös táján a vonat hirtelen megállt a nyílt pályán, mire mindenki szerencsétlenségre gondolt. A nők sikoltottak, s voltak a félénkbekek közül, akik fölnyitva az ajtót, kiugrártak a kocsikból. A vonat megállásának az volt az oka, hogy valaki meghuzta a vészjelzőt. Egy harmadosztályú kocsiban megtalálták aztán a tettest, egy szerencsétlen muzsikusz cigányt.

— Én huztam meg, kirem, de nem ákárátbul — védekezett.

— Hát hogy?

— Hát egy kicsit italoztam, azstán csak bele kellett valamibe kapaskodni a bágonyban.

— De ezért most tiz forintot kell fizetni.

— Mán pedig nekem ezen az egy sál kabátomon kívül egyebem sincsen — mondta.

Az egy sál kabátos férfiú, mint mondotta, a bácskai Csantavér nevű faluba igyekezett, ahova másodprimásnak hívták meg. Mert a büntetést nem bírta lefizetni, Szegeden kiszállították s átadták a rendőrségnek. A rendőrség most olyan levéllel küldi el a bácskai faluba, hogy az új másodprimás bemutatkozója alkalmával első sorban a magyar királyi államvasutak részére tányérozzon a banda.

Egy bandita végrendelete. Polk Wells, a híres bandita és vasutrabló meghalt a napokban a fegyházban. Halálos ágyán végrendeletet is csinált, a melyben annak az óhajának ad kifejezést, hogy holttestét szülőföldjének orvostani intézetében boncolják fel. A testében levő golyókat pedig szedjék ki és küldjék el emlékül annak a barátjának, aki elvált feleségét nőül vette. A vén bandita kívánsága teljesedésbe ment.

Feltámadt halott. Özvegy Dobos Ferenczné Mária-Radnán hosszabb betegség után meghalt. A halottkém annak rendje és módja szerint kiállította a bizonylatot és így a temetés körüli intézkedéseket is megtették. A szokásos halottfűrösztés alkalmával azonban a halott körül foglalatostkodók elszőrnyűködve vették észre, hogy a holtnak vélt test mindinkább melegebb lesz; jónak találták tehát a fűrösztést beszüntetni. Helyesen is cselekedtek, mert Dobosné csakhamar feléledt, sőt fel is emelkedett és perlekedve támadt azokra, kik őt jobblétre előkészítették. A bátrabbak a váratlanul feléledt asszonyt megnyugtatták. A gondviselés azonban a visszatért életnek csak rövid terminust szabott, mert a feltámadt halott rövid idő múlva véglegesen meghalt.

Fenevad az emberben. Tóth Pálfi Dömötör berkási lakos (Komárom m.) valóságos vérfürdővé tette családi otthonát. Tóth a komáromi törvényszéktől ment haza a napokban s utközben annyira elkeseredett az idej vinkótól, hogy a mint hazaért, alvó feleségére rohant, azon őt késszurást ejtve, a szegény asszony bal mellét is lőből levágta. Az életveszélyben levő anya segítségére mostoha fia sietett, de Tóth Dömötör ezt is összeszurkálta, mire a fiu sem volt rest s egy fejszével úgy vágta főbe apját, hogy annak egyik szeme kifordult, koponyája pedig háromfelé repedt. A sebekből elborított csalábtágot reggel a kórházba szállították, hol most a vérengző férj és szerencsétlen felesége élet-halál közt lebegnek.

Rejtélyes gyilkosság. Ujvidéknél a Dunába ömlő Ferencz-József csatornában a minap az arra járók

egy kocsit láttak, mely elé fogott lovak nyakig vízben állottak. Az odahívott rendőrök a hináros vízben egy 70—80 éves, jómódu kinézésű, eredeti magyar ruhába öltözött parasztembert találtak, fejfelé fordítva. Eleinte szerencsétlenségre gondoltak, de az időközben megjelent rendőrtisztviselő és a vizsgálóbíró a rablógyilkosság esetét állapította meg, amennyiben a meggyilkolt fején sulyos, valószínűleg baltától eredő sebek voltak láthatók; a feje különben egészen be volt kötözve. A lovak szűgyén is hosszú mély sebek voltak. A kocsit több helybeli kocsis tegnapelőtt a Temerin felől jövő úton látta, tegnap pedig Karlóczán látták ugyanezt a kocsit. A meggyilkolt állítólag gazdag lókereskedő volt, kinél nagyobb mennyiségű pénz lett volna. A holttestnél pénzt nem találtak. A nyomozást nagy erélyvel folytatják, a gyilkosok nyomára ezideig azonban nem akadtak.

A tisztí szolga boszúja. Caracal romániai városban, mint Bukarestből jelentik, rettenetes bünténynek jöttek a nyomára. A városka egyik félreeső utcájában lakik Popescu százados, aki az őszi gyakorlatok alatt távol volt családjától. A szomszédok észrevették, hogy a százados felesége férje eltávazása után egyszer sem mutatta magát. Ez gyanút keltett és a szomszédok jelentést tettek a rendőrségnél, mely azonnal házkutatást tartott. A rendőrök a pinczében megtalálták a századosné rettenetesen megcsönkített holttestét. A vizsgálat alatt feltűnt a rendőröknek Litju tisztí szolga különös viselkedése. Vallatóra fogták őt és kiderült, hogy a századosnét a tisztí szolga gyilkolta meg, ezzel akarván boszút állani a százados kemény bánásmódjáért.

A falu bolondja. Esztergom városában mindenki ismerte Fáy Milkát, egy szegény örült leányzót, a ki szétbontott hajával, mezitláb, rongyos ruhájában szinte úgy száguldott még a leghidegebb téli napokon is keresztül-kasul a primási város utcáin. Azt beszéltek róla, hogy rokona, talán unokája a hallhatatlan híres meseköltő Fáy Andrásnak. Hogy mi igaz, mi nem ebből, nem járt utána senki, csak az tény, hogy a boldogtalan egyike volt Esztergom egyik legszánalomraméltóbb teremtményei. Rokonszenvéssé tette, hogy csodaszép hangja volt, mely megcsendült néha csendes éjszakákon, mikor senki sem bántotta, senki sem zavarta. A bolond leány először a kórházba került s mikor ismét elboesátották, a városi börtönben adott neki a hatóság szállást. Itt élt hónapokig s itt is halt meg rövid napokkal ezelőtt, mikor a börtönőr keltegette:

— Milka, Milka, kelj fel. Nem ébredt fel többé. A leány szegény, örült, zaklatott lelke felszált az örök nyugalom birodalmába.

A pálinka. A testet, lelket ölő szesz italoknak ez a legveszedelmesebbike, a minap véres családi drámának volt az okozója. Budapest egyik mellékutcájában, a Hajnal-utca 8. számú házban lakott Peringer János kőműves nejével és két felnőtt fiával. A házsártos, részeges ember örökös viszálykodásban élt családjával. Feleségét, gyermekeit folyton lelővéssel fenyegette. Peringer folyton pálinkát

ivott és ha berugott nem lehetett vele birni. Most is három napig nem tért haza családjához, valahol ivott. Reggel aztán megjött. Feleségétől, a ki szegény, idegeneknek mos, hogy megélhessen, elkérte ünneplő ruháját. Ezt elvitte és úgy látszik, el is adta és a kapott pénzből revolvert vett. Este hat órakor beállított ismét feleségéhez, fehérműt kért. Ezt is kapott. Bugyorba kötötte és kifelé indult. Neje látva, hogy valamit szorongat kezében, megijedt és magára zárta a konyhaajtót. Peringer erre az udvaron visszafordult és kétszer belőtt a kezében volt ócska revolverrel a konyhába. Egyik lövés 27 éves beteges Károly fiát ezombon találta, a másik lövés nejének ruháját surolta. Ekkor már talpon volt az egész ház. Peringer erre maga ellen fordítva a fegyvert, kétszer saját fejébe lőtt, mire azonnal eszméletlenül rogyott a földre. Fia sebe nem veszélyes és abból könnyen kigyógyul, ő maga azonban élet-halál között lebeg.

Innen-onnan. Gyilkolt a fiáért. Hertelendy Adolf szombathelyi (Vas m.) lakatos részegen állított be Fürst Ignác koresmájába, vitába elegyedett a koresmárossal s veszekedés közben széket fogott rája. Ezt észrevette a hetven esztendőes Fürst Sándor, a fia védelmére sietett s egy kalapácsal úgy főbeütötte Hertelendyt, hogy az pár óra múlva meghalt. Az öreg Fürstöt azonnal letartóztatták. — **Öngyilkos földbirtokos.** Pádén (Torontál) okt. 14-én Dudvarszky Gábor földbirtokos koncháti tanyáján vadászfegyverével mellbe lötte magát és szörnyen halt. A családi szerencsétlenség és vagyoni viszonyainak sulyos megromlása okozta a szerencsétlen földbirtokos szomorú végét. Nyolcz árva közt 5 leány van; a nehéz sorsban visszamaradt gyermekek iránt általános a részvét. — **Eltűntek** a napokban Németh György matróz a 415. számú uszályhajóról, Horváth József a kisbéri ménes-osztály tizedese és ifj. Kapus József budapesti női szabó. Ez utóbbiról hozzátartozói azt hiszik, hogy öngyilkos lett, mert nagyfoku idegbetegségben szenvedett. Feltalálójának díjat is tűztek ki. Az eltűnt szabó zömök testalkatu, őszbevegyült szakállal és bajusszal, arca szemölcsös, szürke ruha volt rajta.

A gazdaközönség hasznosan cselekszik, ha magasszükséglete beszerzésénél a forrást nagyon is megfontolja. A tényleg megbízható fajazonos magvakat csak az olyan óriás forgalmu cégeknek, mint p. o. Mauthnernek lehet beszerezni, mert az ilyen világ-cégeknek rengeteg nagy forgalma lehetővé teszi, hogy nagyon szerény haszonnal juttathassa a legmegbízhatóbb vetőmagot a gazdának.

Ajánlom a folyó év szeptember 21-én Hód-Mező-Vásárhelyen tartott ekeversenyen

arany-, ezüst- és bronzéremmel díjazott egyetemes aczélekeimet,

melyek anyag, kivitel s olcsó árnál fogva az összes eddigi konkurencziát legyőzni képesek.

Bächer Rudolf,

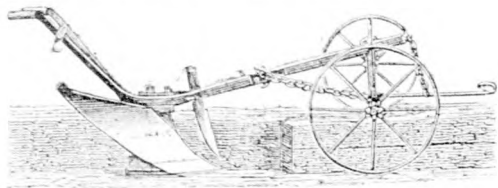
cs. és kir. kizárólagos eke és talajmivelő eszközök gyára.

Budapest, Váci-körút 78. szám.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Egyetemes aczéleke és répakiemelő.

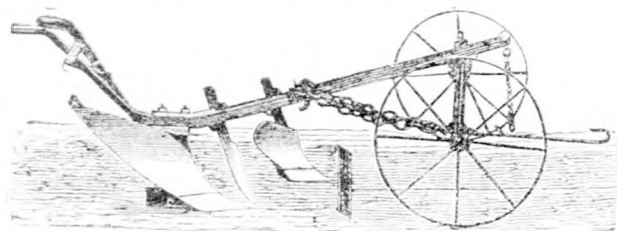
Nagyon sokszor hangoztattuk már, hogy a mai viszonyok között, a mikor a gabona és valamennyi termény ára oly tetemesen megesökkent, az eddigi gazdálkodási rendszert meg kell változtatnunk. Nem elegendő ma már, hogy a talajt csak úgy nagyjából megműveljük, hanem feltétlenül szükséges annak minél alaposabb megmivelése, mert csak így módon érhetünk el nagyobb terméseket, a melyekkel azután mintegy pótolhatjuk az olcsó gabonaárak folytán beállott jövedelemesökkenést. Arra, hogy a talajt kellőképpen megművelhessük, elsősorban alkalmas talajmivelő eszközökre is van szükségünk, a melyekkel a régi talajmivelő eszközöknél nemesak

1. ábra. Bacher-féle egyetemes aczéleke.

sokkal jobb megmivelésben részesíthetjük talajunkat, de miután azok szerkezet tekintetében is sokkal jobb minőségűek és tartósabbak, mint amazok, aránylag olcsóbbak is, ami szintén lényegesen számításba veendő dolog.

Különösen nagy fontossággal bír az, hogy főképpen a kisgazdák oly talajmivelő eszközök felett rendelkezessenek, amelyek különféle célokra legyenek felhasználhatók. Ily eszközöket mutatunk be az alábbiakban, amelyeket a napokban a Fejérmegyei gazdasági egyesület által Kápolnás-Nyéken rendezett verseny alkalmával mutattak be. Ez a gazdasági egyesület nagyon helyesen abból az elvből indul ki, hogy a gazdák főként szemléleti uton és

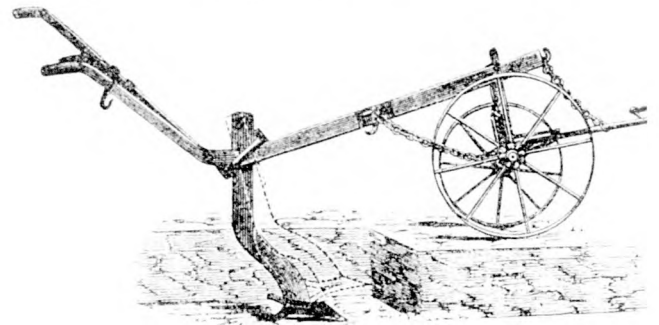

2. ábra. Előhántóval felszerelt Bacher-féle egyetemes aczéleke.

összehasonlítás alapján ítélik meg legjobban a ma forgalomban levő gépek jóságát s azért rendezte ezt a gépversenyt, hogy a gazdák ott a helyszínén győzdthessenek meg a bemutatásra került egyes talajmivelő eszközök használhatósága felett.

Több talajmivelő eszköz került ezen verseny alkalmával bemutatásra és az ott jelenlevő gazdák egyhangú véleménye szerint a Bacher-féle egyetemes aczélekek bizonyultak legegyszerűbbeknek, különösen a kisgazdák viszonyai számára. Ennek az egyetemes ekének fölényei a következők: teljes aczélből készült, tehát elpusztíthatatlan. A szántás mélysége és szélessége tetszés szerint és könnyen szabályozható, s amellyel annyira biztos járású, hogy az eke kézzeli kormányozása teljesen

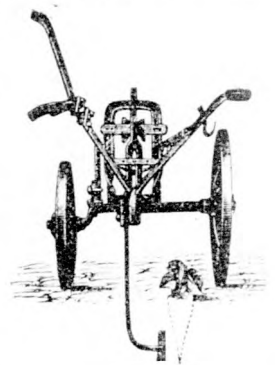
feleslegessé válik. Ezenkívül az egyvasu eke, a melyet az 1. számú ábra tüntet fel, a legegyszerűbb módon átalakítható kettős ekévé úgy, hogy ily felszereléssel pl. tarló vagy keverő szántásra kiválóan alkalmas. Az eke ára, tekintve annak rendkívüli szilárd voltát, eléggé olcsó, legalább tetemesen olcsóbb, mint az ugyanilyen szerkezetű Sack-eké, ami szintén egyik nagy előnye ezen ekéknek. Nevezetesen egy egyvasu ekének ára 33 frt. Egy az ekére felszerelhető kétvasu eketést hozzá külön 15 frt, amibe természetesen a csoroszlyák ára is bele van értve. Azoknak a gazdáknak, a kik répatermelést is üznek és így tehát talajukat kell hogy mélyen megszántsák, nagyon ajánlható, ha a 2-ik ábrán látható hántó-ekévasat is megszerzik, a mely-

3. ábra. Répakiemelővé átalakított Bacher-féle egyetemes eke, oldalt nézve.

nek ára külön 2 frt 20 kr. Ez az előhántó a legegyszerűbb módon felszerelhető az egyetemes eke gerendélyére, amikor mélyszántásra teljesen alkalmas.

Nagyon figyelemre méltó előnye a Bacher-féle egyetemes ekéknek az, hogy az eketestek levételével, s egy e célra szolgáló eszköz (3-ik ábra) ráerősítésével az eke átalakítható répakiszedő ekévé. Ezen répakiemelő is bemutatásra került az említett ekeversenyen, mely alkalommal bebizonyult ennek az eszköznek is rendkívüli használhatósága. Nevezetesen az eszköz a répa sorába beillesztve, anélkül, hogy a répát a legkisebb mértékben is megsértené, kiemeli a répát úgy, hogy annak összeszedése már nagyon csekély munkát okoz, a mi összehasonlítva az általános elterjedt répakiszedési munkával, a mikor a répákat a répakiszedő villákkal emelik ki a talajból, igen nagy előny nyel bír, mert aránytalanul gyorsítja ezt a munkát és

4. ábra. Répakiemelővé átalakított Bacher-féle egyetemes eke, hátulról nézve.

amellyel a répát sem zuzza össze, ami a villákkal való kiszedésnél el nem kerülhető. Az eszköz, mint említettük, az egyetemes eke gerendélyére könnyen felszerelhető és a Bacher-féle gépgyár által (Budapest, Váci-körút 78) darabonként 12 frtért szállítatik.

Ha számításba vesszük, hogy a gazda egy ily elpusztíthatatlan eszközt aránylag olcsó pénzen szerezhethet meg s ezt a legkülönfélébb munkákra használhatja fel, úgy csak helyeselhetjük a fejérmegyei gazdasági egyesület elhatározását, a mikor elhatározta, hogy ezen eszközt a gazdáknak legmelegebben ajánlani fogja. Megemlítjük még, hogy azok a kik a „Független Ujság” szerkesztősége útján rendelik meg az ekét 10 százalékkal olcsóbb árért kapják azt meg a gyártól.

A köd káros hatása a dohányra.

Bekövetkezett az az idő, a mikor a dohányleveleket betakarítjuk a kóróról s elhelyezzük a pajtákba; de ekkor kezdődik ám csak igazában a nagy munka, melyet a dohány helyes kezelése megkíván. Sok gondot okoz a dohánytermelő gazdának ezen munkálatok pontos keresztülvitele, mely nagy figyelmet és jártasságot követel meg és a gazdának sok oly ellenséges külbefolyást kell ellensúlyoznia, a mely a dohány minőségét tetemesen leronthatná. Ilyen káros befolyással bír a dohány minőségére a köd, a mely nemcsak azért kártékony, mert a penészek és rothadásnak okozója, hanem azért is, mert sokszor oly fokban teszi nedvessé a dohányt, hogy azt csak nehezen lehet ismét kiszáritani.

Főleg a pajtákban szárítás céljából elhelyezett dohányra kártékony a köd, a mely természetesen minden nyílásba behatol, különösen pedig a deszkáldalu dohánypajtákba, a melyek az átelleni oldal nyílásai által mintegy lég-huzamot képeznek, a melyekben azután a köd a felaggatott dohánylevelekre mintegy tapad.

A köd kártékony hatását nagyon jól ösmerik dohánytermelő gazdáink és van is okuk tőle félni, mert ez sok jogos reményünket tönkre teheti, ugyanarra, hogy fél árára szállítja, de sőt gyakran még ennél is alábbra csökkenti a dohány árát. Olyankor legártalmasabb a köd, a mikor a dohány száradásának első felében van, mert ilyenkor beleeszi magát a köd a dohányba s ez annyira megpenészesedik tőle, hogy alig lehet többé attól megszabadítani. Igaz, hogy meglepheti akkor is a dohányt, a mikor az már teljesen száraz, de ilyenkor inkább lehet rajta segíteni lerázás, letörlés, leseprés, szükség esetén lekefélés által, de a mikor felszáradt állapotában éri, olyankor igen nagy kárt okozhat benne.

Kérdés már most, miként védekezhetünk a köd ezen kártékony befolyása ellen? Tehetjük ezt a következőképen: A mint a köd mutatkozik, a pajták minden nyílásait légmentesen el kell zárni, a köd elmulta után pedig rögtön minden nyílást fel kell tární, úgy, hogy lég-huzam képződjék, mely az átellenes kinyitogatás által a netán mégis valamiképp behatolt nedves, ködös levegőt kihajtsa.

Tartós esős időben nem szabad a pajtát nyitva tartani, mert ilyenkor a túlbő nedves légáram a pajtába hatol, mely a dohányban szintén penészt és rothadást idéz elő. Csak hosszantartó száraz, verőfényes napok után szabad néhány éjjelre, vagy ha esetleg nappal esőre fordul az idő, akkor helyes és célszerű a pajtákat nyitva tartani; ezt azért szükséges tenni, hogy a hirtelen száradásnak némi gátat vessünk és hogy a dohánylevelek tulságosan ki ne száradjanak, illetve a szükséges mérvű puha ruganyosságukat megtartsák.

A szárításnak első kelléke a rendes, fokozatos és nem hirtelen való száradás. A lassu, rendszeres száradás adja meg a dohánynak minden jó kellékét, megtartja benne a jó illatot, elősegíti a kellő színnek elnyerését, megadja a kezelésben a szükséges nyirkosságot s megmarad benne az a zsir, melyre a beéredés alkalmával szüksége van. A dohány a rendes lassu száradás által sulyosabb, de gyártási célokra is értékesebbé válik.

Tartós ködök után, mihelyt az idő kitisztul, a pajtában meg kell vizsgálni a dohányt és ott, a hol az sűrűen van felaggatva, a felső zsinegtől az alsóig meg kell azt kissé rázni és esetleg a leveleket egymástól el kell huzogálni, ha ugyan hozzá férhetünk. Igaz, hogy nehezen lehet hozzáférni, de mégsem lehetetlen és ez a hasznos dolog még a nagy fáradságot is megérdemli. De ha egyáltalán nem lehetne azt megtenni és a köd által hátrahagyott nyomokat penész alakjában már látnánk a dohánnyban, az esetben még azt is meg kell tenni, hogy egy-egy egész szakaszt óldjunk le és a pajta földjén a dohányleveleket a penészportól szabadítsuk meg, ennek megtörténte után, pedig ha a leveleket a zsinegeken egymástól szétszedtük, aggasuk azokat ismét helyükre. Ezek után a pajta tetejében lévő minden nyílást ki kell nyitni és tiszta friss levegőt kell mindenképen bevezetni, legalább pár napig. — Célszerűnek tartottuk a fent mondottakra olvasóink figyelmét már jó eleve felhívni, hogy annak idején majd hasznát vehessék tanácsunknak.

Tenyészbaromfi kiválasztása. A tenyészbaromfi kiválasztásáról a tenyésztőnek nem a költés idején, hanem most kell gondolkodnia. Az őszi és téli folyamán megfigyelheti állományát s szaporításra azon tyukokat, kakast, vagy más baromfit szemelje ki, mely a téli zord idő dacára legtöbb ellenálló képességgel bír, azaz semmi betegség meg nem viseli, tökéletesen kifejlődött. A kiválasztásnál mindig az a cél lebegjen a tenyésztő előtt, vajjon hus- vagy tojáshozamra rendezte-e be tenyésztését; előbbi esetben tenyészállatokul azokat válaszsza ki, melyek gyors fejlődés és huslerakodásukkal tűnnek ki az állományban. Hol a tojáserősítés hasznathajtóbb, ott arra fektetendő a főszű, hogy azon tyukokat válaszszuk ki a szaporításra, melyek szorgalmasan tojnak, tojásuk jól kifejlődött és könnyen fészekre esnek.

A szögbe tiport pata kezelése. Nagyon gyakran fordul elő, hogy a ló szögbe lép és ennek következtében megsántul és a lába megromlik. Az ilyenfajta sebet nagy gonddal kell kezelni, mert különben teljes értékét veszti az állat. A rostos patatalp nagyon rugékonny és ha a szegyet gyorsan eltávolítjuk, a nyílás magától záródik és a vérzés megáll. Ha ilyen baj előfordul, a kovácsal kivágatjuk azt a helyet, hová a szeg behatolt, hogy a vér szabadon kifolyhassék, azután hazaviszszük az állatot, a lábát tisztán megmossuk és talpára zuzott lenmagot teszünk, melyet forró vízzel péppé főzünk s ezzel tömjük be a pata üregét. Bekötés nélkül is megmarad e pát a ló lábán, ha ez kemény talajon áll. Ez a legbiztosbb gyógyszer. A sérülés nagyságától függ a gyógyítás ideje.

Az ezredév ünnepe.

A czenki Árpád-szobor leleplezése.

Magyarország ezredéves ünnepségeinek mintegy zárókövét képezi a czenki és a dévényi millenáris emlékművek felavatása. A törvényhozás az ország hét nevezetes pontját jelölte meg, mint a melyeken szoborművek állítandók emlékére az ezer év előtti honalapításnak. Ezek közé a helyek közé tartozott Czenk, az ország délkeleti és Dévény, az ország északnyugati határán.

A czenki Árpád-szobor leleplezése október hó 18-án nagyszabásu ünnepséggel kezdődött Brassó városában, hol mindenekelőtt ünnepélyes istentisztelet volt a katolikus templomban *Perczel* Dezső belügyminiszter és nagyszámú kísérete jelenlétében. A mise után a tűzoltózenekar játéka mellett vonult fel a hatalmas menet a Czenk ormára, melynek egyik csúcsán szabadon áll az Árpád-szobor teljes pompájában. Fönt a hegyormon, a szobor mellett felállított állványon *Perczel* Dezső belügyminiszter mondott ünnepi beszédet, majd *Jakobi* Károly brassói polgármester vette át a szobrot megőrzés végett hazafias, szép beszéd kíséretében. Czenkről visszatérve délután három órakor a belügyminiszter Brassóban fényes ebédet adott, melyen részt vett a közel és távol vidék előkelősége. A banketten *Perczel* Dezső belügyminiszter a királyra, gróf *Bethlen* András a hazára, *Müller* Frigyes száz püspök pedig a magyar-szász testvériségre mondott lelkes felköszöntőt.

A lakoma alatt *Müller* Frigyes püspök üdvözlő táviratot küldött az ország északnyugati határán emelt dévényi emlékművet épp ez napon felavató báró *Jósika* miniszterhez.

A dévényi ezredéves emlékmű felavatása.

A dévényi emlékmű leleplezése szintén e hó 18-án ment végbe. A közönség ezrével tódult Pozsonyból a dévényi vár romjaihoz. Báró *Jósika* miniszter hajón érkezett meg a lobogódiszbe öltözött Dévénybe, hol *Klempa* Bertalan üdvözölte. A hajó kikötőből gyalog vonult fel, zeneszó mellett a közönség a várhegyen levő emlékműhöz, a hol báró

Jósika miniszter mondott ünnepi beszédet, a szobor megőrzését Pozsony vármegye közönségére bizván, melynek nevében *Zsigárdy* Gyula szép beszédben vette át az emlékművet. A beszéd után a felállított

honvédszázad sortüzet adott. A vendégek délután fél két órakor Pozsonyba tértek vissza, a hol fényes lakoma volt a Magyar Király szállodában, a hol az első felköszöntőt báró *Jósika* miniszter mondta a királyra. *Neiszidler* Károly a hazára mondott fel-

köszöntőt, Zsigárdy Gyula a minisztert élte. Az ünnepély a leglelkesebb hangulatban ért véget.

A király és Lajos Győző herceg a kiállításon.

Ő felsége a király még a múlt héten is buzgó látogatója volt a kiállításnak s ugyszólván mindent, a mi csak megnézni való volt, törül-hegyre

A király Paar gróf és Alberti gróf hadseregének kíséretében érkezett ki és egyenesen a közös hadsereg pavillonjához hajtatott, hol Lobkowitz herceg hadtestparancsnok és Bernolák tábornok fogadták.

A király szakértői szemmel tekintett meg mindent a gazdag berendezésű csarnokban, honnan a honvédségi szállítók kiállítását megnézve, a haditengerészethez ment. Itt egy szabad léghajó feleresztését tervezték, de ez a szeles időben lehetlenné vált.

A király ezután a vörös-kereszt-egylet kiállításához ment, hova előtte érkezett Lajos Győző főherceg az egylet védnökhelyettese is, kit Wimpfen gróf főudvarmester kísért. Az egyesület részéről Csekonics Endre gróf elnök fogadta a főherceget, majd utóbb a királyt is. A főherceg a sebesült szállítókoszik iránt érdeklődött leginkább, a király pedig a statisztikai kimutatásokat és térképeket vizsgálta sok figyelemmel.

Megdicsérték Temes, Torontál, Hont és az erdélyi megyéket, hol az egyletnek legtöbb fiókja van.

A koszik is igen tetszettek és az Erzsébet-kórházi koszinál mosolyogva mondta a király az ott álló Szóts Eliz egyleti néneinek:

— Ez szép kocsi, kényelmesen lehet benne feködni.

A kórházi sátort szintén praktikusnak találta és ismételve legmasabb elismerését fejezte ki Csekonics gróf elnöknek a szép és tanulságos kiállítás fölött.

Végül megköszönte Lajos Győző főhercegnek is a kalauzolást, mire a katonai egészségügyi barakba lépett be. A főherceg pedig a megjelent urak mindegyikével kezét fogott és főudvarmesterével a hadügyi kiállítás megtekintésére indult.

Elmondhatjuk, hogy a kiállításnak legkitartóbb látogatója Ő felsége volt s ezzel nem csak azt bizonyította be, hogy uralkodó kötelességeit szívből átérezi, hanem alattvalóinak is valóban királyi példát adott.

—***—

megtekintett, a kiállítókkal szóba állott s mindenütt különös érdeklődését árulta el. Legutóbb a hivatalos fogadtatás mellőzésével látogatta meg a király a kiállítást, majd röviddel utána Lajos Győző kir. herceg ment ki az ezredéves kiállításba.

csok.

slután
ényes
ol az
adta a
tt fel-

Álmaimból furulyaszó ver fel.

Álmaimból furulyaszó ver fel,
Erre jár a rózsám minden reggel,
Erre hajtja kolompoló nyáját,
S keservesen fujja a nótáját.

Lopva, titkon kinézek hozzája,
Tudom, nekem szól a bus nótája:
Azt is tudom, bárha elhallgatja,
Hogy enyém a szíve gondolatja!

*

Megmondottam az édes anyámnak.

Megmondottam az édes anyámnak,
Rendeljen koporsót a lányának;
Arany szeggel veresse ki rája,
Hogy a szíve megszakadt bujába.

Megmondottam az édes anyámnak,
Ne ígérjen engem Varga Pálnak.
Nem lesz rajtunk az Isten áldása,
Mert a szívem nem hajlik hozzája.

Megmondottam az édes anyámnak
Ne tiltsa el tőlem a rózsámat,
Lelkéhez van forra az én lelke:
Nála nélkül megöl a bü engem!

*

Irigyem az egész falu lánya.

Irigyem az egész falu lánya,
Hogy én lettem Varga Pál mátkája,
Hogy enyém a drága jegykendője
S négy paripán rász az esküvőre.

Irigyem az egész falu érte,
Hogy engemet ily szerenese ére,
Hogy járhatok selyem rakolyába
Vasárnap az Istennek házába.

Csak én sírok éjjel, nappal titkon,
Jobb volt nekem a szegénység itthon,
Csak engemet epeszt el a bánat,
Nem tudom feledni a rózsámat!

Lithcay Viktória.

A mandátum.

Irta: Buday Barna.

(Vége.)

Csakhogy, amint tudjuk, az ilyen időjárást megfordítani vajmi bajos. Amennyit az ember az egyik sarkon javít, annyit romlik a másikon.

Mert a másik párton sem maradnak tétlenül; jól értenek ott is ahhoz, hogy kell csinálni a lelkesedést, ami tudvalevőleg jól táplált és szorgalmasan öntözött gyomrokból fakad. Már pedig a választók gyomra még a papzsákjánál is telhetetlenebb s annyi emlékező tehetsége nincs, mint egy borotvának. Öntözgetni, bélelgetni kell azt minduntalan, mert amit tegnap kapott, azt holnap elfejti. Aztán szörnyű mód nem válogatós. Pálinka — hát pálinka, a bankó is egyforma mind, a szavak is hasonlóak egymáshoz mint a szegény ember gyermekei; ami több, csak aziránt fogékony, mivelhogy ebben lakozik a virtus. Az ilyen virtus sok pénzbe kerül a nagy hazafiaknak.

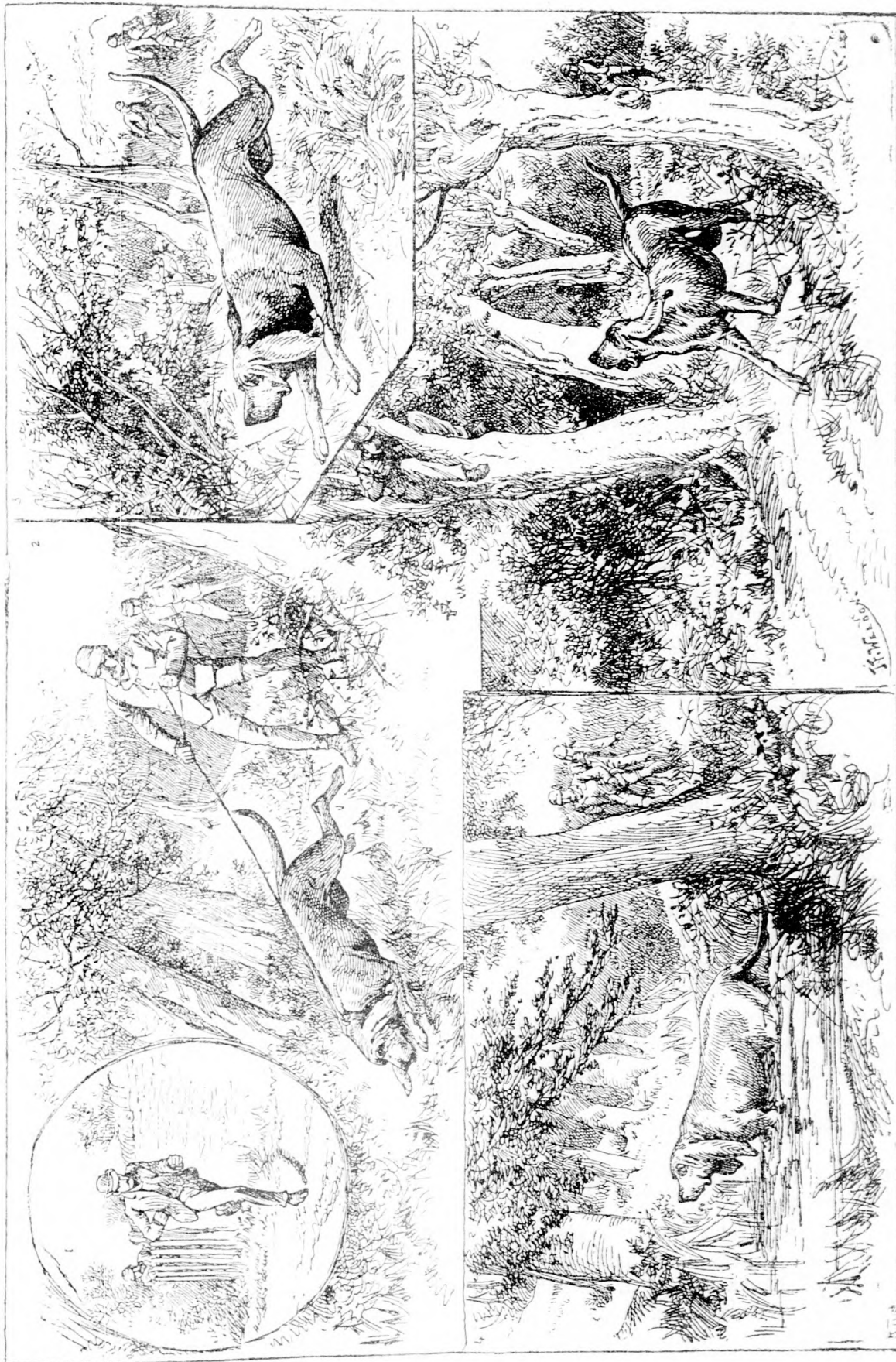
Sneider ur már a másik tizezer forinttal is eluszott. Bezzeg, nem kellett most már biztatni sem. Ugy járt, mint az a kiscgazda, aki egy disznócskát vesz, hogy kihizlalja: akármilyen rosszul is fog azon a tengeri, azért csak tömi bele a vagyontkáját, remélve, hogy majd csak kiadja valamikor a bestelke!

Sneider urnak is 10–15 forintjában volt már egy-egy választója; dejszen ennyi méreg drága hazafiságot nem hagy a bőrükben. Amit az ember félig megvesz, azt megveszi egészen is.

Szalad haza; újból kivallatja a Wertheim kaszáját s keserves panaszra fakad a kormánykörökben.

„Nagy-Halmoson hallatlan izgatás és vesztegetés foly az ellenzék részéről. A kormánypárt hü emberei nem merik elveiket szabadon hangoztatni, mert tartanak az ellenzék durva támadásaitól. Veszve van az ügyünk, ha nem teszünk valamit.”

A miniszter haragra gyulad a kellemetlen hírre s ráirat a főispánra meg szolgabírákra, hogy utasításokhoz képest minden olyan visszaélésnek, a melyek a választói jog szabad gyakorlását veszélyeztetik, elejét vegyék. Erre a közigazgatási tisztviselők között kitör az ijedelem láza. Ami csendőrség a vidéken van, azt mozgósítják s egy szép napon, mikor Kántor János függetlenségi jelölt programbeszédét akarná elmondani, nekiront az éljenző gyülekezetnek négy szuronyos csendőr s úgy kitisztítják az utszákat, mint a pinty. Erre azután megkezdődik a mi igazi, szép alkotmányos küzdelmünk, fokossal meg puskacsővel. Másnap az elke-

Embervadászat vérebekkel.

1. Az üldözött. 2. A szímat után induló állat. 3. Nyomon. 4. Hamis nyom. 5. Az üldözött a fán.

seredett kántorpárt hazafias elkeseredettségében eltángál néhány Sneider-pártit, a Sneider-párt persze még aznap busás kamattal visszafizeti a kölcsönt; a hol uton-utfélen találkoznak, kigunyolják, megboszantják, bemoeskolják egymást, szóval, kővel, bottal, fokossal ungorkodnak egymás ellen. A főispán pedig megsürgönyözi:

„A visszaéléseknek sikerült elejét vennünk. Minden rendben van.“

A rendesinálás azonban hiába való. Sneider ur nem sokáig érzi magát biztonságban, mert az ellenzék növekedik, mint a hógörgeteg. Pedig már két nap mulva következik a választás. Most már Sneider ur csakugyan kétségbe esik. Ugy belemelegedett az alkotmányos küzdelmekbe: azt hiszi, hogy elveszett a haza, ha megbukik.

„Kedves Csobolyó uram, mit tegyünk.“

„Hát tudja Nagyságod, az ellenfélt szóval tullicizálni nem lehet, mert mi nem ígérhetünk többet, mint a mennyit a kegyelmes kormány ígér. Már pedig a kegyelmes kormány alig ígér többet, mint hogy a jegyző ezután nem a község, hanem az állam tisztviselője lesz. Hm, hát ez szép. Meg hogy aranypénzt kapunk az ezüst helyett. Csak az ezüsből volna elég, az Isten áldja meg. Végre, hogy ezután református adó lesz. (Már t. i. az adó reformáltatni fog.) A kő megbánja, ha pópista marad is, mit érek vele, ha azután is fizetni kell. Biz ezektől nem vadul a magyar. Nagyságos uram! Hanem mikor elkezdenek beszélni arról a független Magyarországáról, a melynek külön udvartartása, külön hadserege van, akáresak Mátyás királyunk idejében: hát ez még az én öreg szívemet is úgy megbizserékeli, hogy kedvem volna paripára ülni, zászlót fogni a kezembe, beszáguldani s végig kurjantani ezt az egész országot, hogy éljen Kossuth apánk, éljen a független Magyarország!“

„No, no, Csobolyó uram, talán csak nem fordította meg maga is a szekér rudját?“

„Dehogyan is, ez csak a benső meggyőződés, a szavazati elvhűség azért szilárd marad. A mint mondom, szóval nem győzzük az ellenpártot, elő kell tehát venni a mi virtusunkat: az öreg bankót. Nekik van Kossuth-nótájuk, nekünk meg banknótánk van...“

„Eddig még mindig ez a nóta járta“ — sóhajtja a jelölt.

„Igy hát az utolsó éjszaka bejárjuk a falut s akiben egy kis fogékonyság van, annak... hogy is mondjam... fordítunk egyet a meggyőződésén.“

A jelölt örömmel czimborázna már az ördög öreganyjával is, csak foganatja legyen. Megindul az éjszakai proceszsió. Csobolyó uramék felkeresik a választókat puha ágyban, padláson, szérüs kertben, jó szóval, pálinkás butykossal s kékhasu bankókkal megértetik velük az igazságot s bizony akadnak elegen, a kik beveszik az urvacsoráját.

„Az utolsó nap Csobolyó lelkesülten jelenti:

„Mienk a többség. Nem verne meg már bennünket maga Rákóczy sem.“

Igy aztán Sneider ur testileg, lelkileg és anyagiilag teljesen elesigázva, összetörve, nekivág szerencsésen az utolsó napnak is. Választóinak egyik része gőzölög a pálinkától, másik része arra gondol, hogy malacot vagy mit vásárol a keresményén s valamennyi vadul élteti a jelöltet, a ki ördögnek való remegés között lesi a szavazás eredményét. Természetesen ez jól beüt. Sneider ur országgyűlési képviselő, a drága haza meg van mentve. Az új képviselő számitást tesz magában. Három hét óta egyetlen nyugodt perceze nem volt, lótot-futott, berekedt, meghült, náthát kapott, leabezugolták, záptojásokkal meghajigálták s emellett eluszott 30 ezer forintja. Biz ez drága mandátum volt.

Ki mondhatná most már, hogy ennyi fáradság után ne szolgált volna reá arra az 5 évig tartó kellemes pihenésre, a mi az új honatyára várakozik?!

Képeinkhez.

Az első csók. Az anyai boldogság szebb jelenetét alig lehetne elképzelni, mint mikor a csecsemő lelke feleszmél a szeretetre s gögicselő ajkaival a mamácska arcát keresi. Első csók, ügyetlen kis csók, de az anya szívébe minden vagyonnál kincs-nél több boldogságot ültet. Hiszen ez a bizonyága annak, hogy a gyermek már a bölcsőben magával hozza az anya iránt való szeretetet, mintha az Isten így akarná jutalmazni az anyákat azért az önfeláldozó szeretetért, odaadó jóságért, melyek gyermekük érdekében tanusitanak. Sikerülten ecseteli képünk ezt a bájos jelenetet.

Embervadászat vérebekkel. A mint tudjuk, Afrika vad néptörzsei között a rabszolgatartás általános szokásban van, sőt ez a gyalázatos szokás a civilizált Amerikában is egészen a legujabb időkig fenn-tartotta magát. A gyenge s elnyomott néptörzseket rabigába hajtották, aljas szolgálai munkákra használták ki, barmokként vásárra hajtották a szánalomra méltó emberi teremtményeket, s ott éppen olyan vásári cikket képeztek mint pl. egy ökör, ló, vagy bármely más lelketlen állat. Voltak olyan lelketlen emberkalmárok, a kik valóságos kupezkedést üztek a rabszolgákkal, összefogdosták őket, vagy olcsón bevásárolták, hogy majd jó áron tul adjanak rajtuk s ily módon virágzó kereskedést folytattak. A ki kezük ügyébe került, annak nem irgalmaztak. Sokszor azonban megesett, hogy a fogoly nem adta meg magát sor-sának s szökéssel igyekezett megmenteni hitvány életét. Csakhogy a szökés ritkán sikerült, mert a mint a kalmár észrevette a fogoly eltűnését, óriási s jól betanított vérebekkel indult üldözésükre. Ilyen embervadászat izgalmas jelenetét mutatja be máso-

dik képünk. A fogoly megszökik ideiglenes börtönből s kétségbeesetten szalad az erdők rengetegébe. A rengetegek birodalma azonban nem nyújt oltalmat szegény fejének, mert elillanását csakhamar észreveszik s vérebekkel indulnak keresésére. A véreb egy darabig szimatol, de kitűnő szagláló képességével csakhamar felfedezi a szökevény lábnyomait, a melyeket a szagról még egy nap mulva is megérez.

Végre szimatot kap; ekkor szabadon eresztik a hajsza megindul. A kutya gyors ügetésben szalad, biztos nyomon van. Itt-ott egy patak, vagy kivágott fatörzs állja útját. Akkor egy pillanatra megáll, de csakhamar szagott kap megint s rohan a szökevény nyomán.

A hajsza rendszerint nem sokáig tart a testileg elcsigázott szökevény nem bírja a huzamos futást.

Már csak alig vonszolja magát. Csakhamar hallja maga mögött a véreb dühös csaholását, melyet a vadászok felbőszült kurjantásai követnek.

Vég kétségbeesésében egy fára kapaszkodik föl, hogy legalább a fölbőszült véreb elől találjon menedéket, és pillanatok mulva már az irgalmat nem ismerő embervadászok durva kezei között van. Borzasztó dolog biz ez, és a mi a legszomorubb benne, mindez nem mese és nem képzelődés, hanem a sajnos valóság.

Apróságok.

Egy kir. herceg mint hajóskapitány. Ragusában a mult héten mindennap két hajóst lehetett látni, a kik Gravosa felé mentek és nagy kosarakban mindenféle ételmi szert czipeltek. Velük ment egy ur, a ki negyvenöt évesnek látszott. Pile külvárosban szekeret rendeltek. A hajósok beültek a szekérbe, az említett ur azonban a kocsis mellé ült és így haladtak tovább. Ez az ur pedig Lipót Szalvátor kir. herceg volt, a ki yachton jött Gravosába és a legszigorubbán megőrzi inkognitóját.

A gravosai révkapitány hallván, hogy Ragusában valamelyik kir. herceg jelenlétéről beszélnek, a yachtra sietett, hogy szolgálatait felajánlja. A hajón találkozott a bizonyos „ur”-ral, a ki épp oly ruhát viselt, mint a többi hajósok.

— Hol a kapitány? kérdezte tőle.

— Én magam volnék az.

— Ugy hallom, hogy a hajón valami magas személyiség is van?

— Nem hinném, mert mi itt mind egyformák vagyunk, felelt röviden a kir. herceg, ezzel is megértetvén, hogy továbbra is ismeretlen akar maradni.

Egy anya hőstette. A Sydneyi lapok megható szép dolgot mondanak el egy anya önfeláldozó hősiességéről, a melylyel egész családja életét megmentette. Rouel asszony férjének a különben lakatlan Bailly-szigeten volt ültetvénye és ott lakott családjával

együtt. A mult héten Rouel két szolgájával átkelt a szomszédos Uj-Kaledoniába, hogy élelmiszereket vásároljon be. Dolga elvégzése után visszatért és már kalaplengetéssel üdvözölhette parton álló nejét, amikor egy hirtelen jövő hullámtorlat felfordította csolnakát. A szerencsétlen anya szemei előtt merültek el a hajócska utasai a habokba. A szigeten maradtak helyzetét még iszonyubbá tette az, hogy élelmiszerek teljesen fogytán voltak. Tizenegy napot töltöttek a szigeten és éhhalállal küzdve és még mindig nem jött a szabadító. Ekkor az anyának mentőgondolata támadt. Hátha valami uszó tárgyra kötöznék magát, úgy hogy a tenger árama valami embereklakta szigetre sodorja? A gondolatot tett követte, elbucszott gyermekeitől, akik keserves sírással látták, hogyan ragadják el a hullámok anyjukat. És a hősiesség vállalkozás sikerült. Ötnegyed óráig hányták-vetették a tenger hullámai a bátor anyát, míg végre félig eszméletlenül dobták ki a husz tengeri mérföldnyire lévő Mont' D'Ornál Uj-Kaledónia partjaira. Jóságú emberek kezdték ápolni az eszméletlen asszonyt, a kinek első szava gyermekeiről szólt. Elmondotta, hogy milyen borzasztó sors várakozik a szegény kicsinyekre és ha nem mentik meg őket, a legirtózatossabb halállal pusztulnak el. Néhány derék férfi rögtön elindult a gyermekek felkeresésére és pár óra mulva az egész család meg volt mentve. A sziget lakossága pedig megható módon ünnepelte a bátor anyát és a francia kormányzó személyesen sietett segítségére és bámulatát fejezte ki hősiesség magatartása felől.

Lakóház a víz alatt. Németországi lapok megemlékeznek egy dús gazdag emberről, a ki a birtokán lévő tó fenekén egy három szobás épületet építtetett vastag üvegből. Az alapzata erős ezementből készült. A víz alatti épületből csövek vezetnek fel a szabadba és ezek közvetítik a levegőt. Allítólag rendkívüli kellemes, hűvös levegő van ott lenn a szobákban — főként nyáron. Az a csend, a mely ott honos, nagyon érdekessé teszi az ott tartózkodást, aztán jól lehet mulatni a halakon is, a melyeket villanyos fényvel csalnak a víz alatti ház üveg falaihoz.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Gáspár Ezékiás urnak. Terményei eladása végett forduljon a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez (Budapest, Alkotmány-utca), a mely azoknak eladását esekély közvetítői díj fejében elvállalja. A feladás tárgyában lépjen bármely fakereskedővel, esetleg a vidéken lévő fűrészgyárral érintkezésbe.

Kiss József urnak. A méhészeti kátét és a leveleiben említett méhészeti tárgyakat tessék az Országos Magyar Méhészek Egyesületénél Budapesten megrendelni.

Ifj. Vermes József urnak. Levelét áttettük a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez, a mely kívánságát el fogja intézni. A „Független Néplap”-ból mi nem küldhetjük meg Önnek a kívánt példányokat, mert azt a lapot nem mi szerkesztettük s azok számok meg sem jelentek az említett lapból. Reméljük

hogy a mi lapunk jobban kielégíti igényeit, mint a megszűnt néplap s köszönjük, hogy jövőre is támogatni hajlandó lapunkat. Meg vagyunk győződve, hogy összes előfizetőink ugyanígy gondolkodnak e tekintetben mint ön. Fogadja szívélyes üdvözlötünket.

Vargha Kálmán urnak. Mely számok maradtak el? Kérjük tudatni, hogy megküldhessük.

Ifj. Vermes József urnak. A „Független Néplap“ kért számaival nem rendelkezünk.

Szabó Sándor urnak. Előfizetése tényleg decemberben jár le. Az elmaradt számot elküldöttük.

Baki Endre urnak. Előfizetését megkaptuk.

Bege János urnak. Megkísértjük a dolgot kitudakolni, a mi azonban egy kis idővel fog járni. Természetesen, semmiféle közvetítői díjra nem reflektálunk. Nem ártana, ha a kérdést egyenesen a kiállítás igazgatóságához intézné (Budapest, Városliget), a mely esetben valószínűleg rövidebb úton kapná meg a kielégítő választ.

H. F. urnak. Szívesen elismerjük a M. á. v. 4. sz. derék pályáorének szép tettét, a ki éberségével s ügyességével két vonat összeütközését meggátolta; az esettel azonban lapunk más helyén nem foglalkozhatunk.

Kurian Ferencz urnak. Legelső s legelterjedtebb mezőgazdasági szaklap a „Köztelek“. Előfizetési ára egy évre — 10 frt. Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Olyan szaklapot, a mely jó, olesó, e mellett népies lenne s többet nyujtana az olvasóknak mint p. o. a mi ujságunk gazdasági rovata, nem ismerünk.

Gábor Pál urnak. Ha csak az ez évben fizetett adóösszeg alapján vétett fel a választók lajstromába, ekkor igen természetes, hogy a jelen választásoknál szavazati joga nincs; választási jogosultsága a jövő évre vonatkozik.

Zsigmond Dávid urnak. Szomorú dolog, ha már a község első embere is megvehető kortesczélokra, de az ilyen tettért minden ember saját lelkiismeretével számol! Mi felelősségre senkit nem vonhatunk.

Többeknek. A kiállítási sorsjegyhuzásokra vonatkozó sorsolási közlönyt kívánatukra utánvét mellett meg fogjuk küldeni e hó 27—28-án.

Sz. G. Szaplányos, E. S. Várpalánka, 9317. sz. előfizető, W. Y. H. R. F.-Telek. P. A. Som, sorsjegyeiket nem huzták ki. A kiállítási sorsjáték huzásairól szóló értesítést csak e hó 26-án adják ki a huzások befejezése után, tehát mi is csak lapunk jövő számában adhatjuk meg a kért tudósításokat.

Budapesti piaci árak.

Budapest, október hó 24-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendő.) *Buza* 79—81 kg. *tiszavidéki* 7.90 frttól 8.20 frtig, *pestvidéki* 7.85 frttól 8.20 frtig, *fehértmegyei* 7.85 frttól 8.20 frtig, *bácskai* 7.90 frttól 8.30 frtig, *bánsági* 7.75 frttól 8.15 frtig.

Rozs 70—72 kg. 6.75 frttól 6.95 frtig.

Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 4.10 forinttól

4.30 frtig, *égetni való* 62—64 kg. 5.10 frttól 5.90 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg. 6.50 frttól 8.00 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.45 frttól 5.95 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 4.05 frttól 4.30 frtig.

Liszt ára 100 kkgként.

Sz.:	0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	12.40	12.00	11.60	11.20	10.80	10.20	9.80	7.80	5.20.

Buzakorpa, finom 3.50—4.60, durva 3.40—4.40 frt. zsákkal együtt.

Egyéb magvak: *vörös lóhere* 45—50 frt; *lucerna* 40—50 frt; *mezei komócsin* 26—28 frt; *mák* 16.50—17 frt; *bab fehér nagyszemű* 7.50—8.00 frt, — *törpe* 7.25—8.50 frt, *tarka* 6.—6.50 frt; *lencse* 8—10 frt, *borsó* 8.50—9.50 frt. *Köles* 5.25—5.50 forint, *Kendermag* 8.75—9.25 frt. *Repeze*: 10.50—11.60.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökörért* 360—380 frtig; *középmínőségűért* 260—310 frtig; *gyenge minőségűért* 240—260 frtig; *hizott magyar ökörért* mm.-ként élősúlyban 26—38 frtig, *hizott tarka ökörért* 26 $\frac{1}{2}$ —28 $\frac{1}{2}$ frtig. *Fejős tehén,* magyar fajta 65—75 frtig, *tarka* 80—170 frtig darabonként. *Élő borju* 1 kgr., élősúlyért fizetnek minőség szerint 35—48 krt. *Vágott borju* 1 klgr. hussúlyért fizetnek 67—70 kr.

Juhvásár: *hizalt ürü* páronként 15.50—21.50 frt, *feljavított juh* 11.50—12.50 frt, *kiverő juh* 7.50—8.50 frt, *kecske* 8—12 frt.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgrkint élősúlyban, 40% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 320—380 kilogr. nehéz sertésért 52—54 kr, *vidéki sertés könnyű* páronként 250 kilóig 44—50 kr.

Baromfivásár. *Lud* páronként 3.30—5.50 krig, *kaesa* 2.10—2.80 krig, *tyuk* 1.10—1.35 krig, *csirke* 65—1.15 krajezárig, *kappan* 2.20—3.20 pulyka 3.00—5.30 krig,

Takarmányvásár. *Réti széna* 2.25—2.80 frt, *muhar* 2.10—2.50 frt, *zsupszalma* 1.80—2.10 frt, *alomszalma* 1.35—1.65 frt.

Vegyések. *Tojás* forintonként 38—40 darab. *Szalonna* 45—48 kr. *Vaj* Ia. 80—160 kr., IIa. 70—120 kr. *Olvasztott vaj* 60—100 kr. *Méz sárga esurgatott* 26—30 kr. *Viaszk* 1.45—1.65 kr. *burgonya sárga* 1.50, *rózsa* 1.15, *közönséges* 60—70 kr. *paprika* 20—45 frtig, *hüvelyes paprika* 26 frt métermázsánként.

Mütrágyák. *Thomas-salak* 18—20% 2.80—3.40 frt. *Kálitrágya* 20—22% 2.75—3.00 frt. *Vasgálicz* Ia. 3.40—3.75 frt, *Vasgálicz* IIa. 2.75—3.25 frt. *Rézagálicz* 24.—25.— frt. (100 krgként 50 kgos Budapesten.)

Első magyar gazdasági gépgyár

• részvény-társulat •

GŐZCSÉPLŐINK

a tökéletesség legmagasabb fokán állanak.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
 mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
 gazdasági gépeket gyártja.

Részletes árjegyzékkel
 és szakbavágo felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Kérjük minden kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

CZIM:

ELSŐ MAGY. GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
 BUDAPESTEN.

Czímre ügyelni tessék.

Egységértésként
 külön számközlővel

Különleges árak bankeszközökben.

**ORSZAGOS MAGYAR
KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET**

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körút 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Dessewffy Aristid, Komjáthy Béla, Péchy Tamás, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szönyi Zsigmond, Sztáray István gróf, Teleki Sándor gróf.
Vezérigazgató: Szönyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség éveken óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A takarmány és termények (szalmás eleség)

biztosítása szintén a legkedvezőbb feltételek mellett eszközölhető. A díjak itt is a lehető legmérsékeltbek.

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **igazgatóság Budapest** (József-körút 8. sz.) és a **vidéken létesített ügynökségek.**

Most jelent meg
a
„Köztelek Gazdasági Zsebnaptár“

1897-dik évre.

Szerkesztik:

SZILASSY ZOLTÁN és RUBINEK GYULA,

az Országos Magyar Gazdasági Egylet titkárjai

A „ZSEBNAPTÁR“

praktikus új beosztással, gazdag tartalommal s **terjedelmes könyvviteli részzel** és **jegyzéknaplóval** jelenik meg.

Előfizetési ára: 1 frt 20 kr.

Postadíj: ajánlott küldéssel 10 kr.

Bolti ára: 1 forint 50 krajczár.

Megrendelhető

a **„FÜGGETLEN UJSÁG“** kiadóhivatalánál:

Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek).

**Törleszt. kölcsön
földbirtokokra.**

Legmagasabb kölcsön a valódi becsérték alapján 20-60 év közti időre készpénzben. Birtokos felmondhat bármikor, pénzintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőke is törlesztetik. Lehonyolítás 14 nap alatt.

Semmi előleges költség. Minden felvilágosítás díj-talan. Beküldendő csak a telekkönyvi kivonat, kataszterív. Konvertálás bélyeg- és illetékmentes. Cím:

Ingtalan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet.

Budapest, Váci-körút 39. sz.
Legnagyobb ingatlan és Jelzálog-Forgalmi-Intézet a monarchiában egyedüli, mely hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosoktól ajánlva van.

**Előfizetőink
kérjük,**
hogy
megrendeléseknél
a
„Független Ujság“-ra
hivatkozni sziveskedjenek.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

STOWASSER J.
hangszergyáros, csász. és kir. udvari és hadsereg szállító
BUDAPEST, II. ker. Lánchíd-utca 5.
Ajánlja saját gyártmányú fuvó-, vonó- és ütőhangszereit és azok alkatrészeit valamint kitűnő hangú czimbalmaikat.
Községi és tűzoltói zenekarok felszereléséhez szükséges fuvóhangszerek a legjutányosabb árban és legelőnyösebb feltételek mellett szállítanak. Mindennemű hangszerek javítása a legolcsóbb ár mellett eszközöltetnek. Régi hangszerek becserejtetnek. Erős orgonahangú harmonikákból külön árjegyzék kérendő.

iskola hegedűk 3frttől felfelé.

Községi gondok

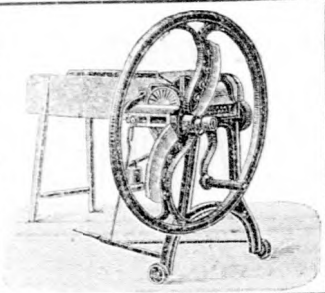
Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utca 31. Váci-körút sarok.

Ajánlunk:

ŐSZI VETÉSRE

legkitünőbb minőségű luczernát, lóherét, biborherét, őszi borsót, téli bükkönyt, homok-bükkönyt, Szent-János-rozsot, káposzta-repczét.

Alapszabályt, üzleti értesítőt kívánatra bérmentve küldünk.

Szeeskavágók

járgány- és kézhajtásra,

Répvágók,

legújabb szabadalmazott

„RAPID” darológépek

Wentzki-féle szabad.

gyorstakarmány-füllesztők

nagy készletben.

Friedlaender József

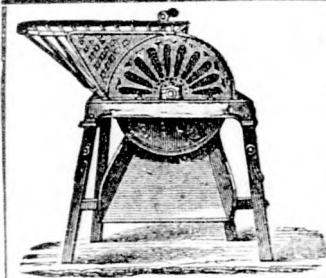
gépgyára.

Budapest,
VIII., Kerepesi-ut 17.

Az összes gazdasági

gépek gyártása.

Árjegyzékek ingyen
és bérmentve.

A budapesti

gyapju-aukcziók

ez idei első sorozata július hó 8-án megindult. Árverési raktár gyanánt a m. kir. államvasutak dunaparti tehérpályaudvarának egy helyisége szolgál. Az ezen raktárba czimzett és szeptember hó 30-ig eladott gyapjuk után sem raktárbér, sem raktárhoz való szállítási beraktározási és mérlegelési díj nem számíttatik. Azonfelül ezen gyapjak szállítási díjkezdvezményekben is fognak részesülni.

Bejelentéseket elfogad és felvilágosításokkal szolgál

HELLER M. és Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Clichéket

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-typia, fametszet stb. útján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosíttatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Csak 2 frt 60 kr!

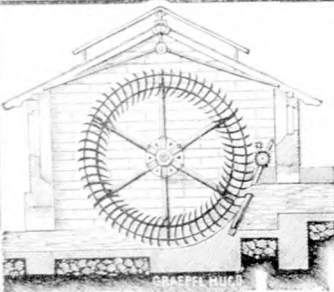
Nickel rem. erős zsebóra, szépen díszített tokkal másodperc mutatóval 2 frt 60 kr. nickel rem. zsebóra, zománcz-számlappal másodperc mutatóval, minden 25—30 órában felhuzandó, kitéhető szerkezetű 3 frt 20 kr., nickel rem. zsebóra, művészileg vésett tokkal, másodperc mutatóval, legfinomabb 4 frt 10 kr. — Tula rem. zsebóra 5 frt. Mindez egyedül

KUN IMRE,

műórá- és ékszerésztől szereshető be

Budapest, Dob-utca 72.

Minden arany- és ezüstáru hallatlan olcsó áron, 5 pár nehéz ezüst evőeszköz 7 frt, 14 karátos aranygyűrűk 2 frt 40 és feljebb. Arany női rem.-óra 13 frt és feljebb. Ezüst rem. zsebóra 6 frt, kettős fedéllel 8 frt és feljebb. Arany gyermekfülbevaló 1 frt 60 és feljebb. Ezüst láncok 2 frt és feljebb. Ébresztő óra 2 frt. A nálam vásárolt áruk jóságáért és valódiságáért **10 évi írásbeli jótállást** nyújtok. Javítások 2 évi jótállással. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vizikerekek, turbinák, gőzgépek, gőzkazánok minden nagyságban őrlőmalmok és egyéb ipartelepek üzeméhez.

Őrlőmalmok, vámmalmok

berendezését és átalakítását a legjobb rendszer szerint elvállal

Graepel Hugó, gépgyáros

BUDAPEST, V. ker., Külső váczi-ut 46. szám.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

